

Στο προσκυνητάρι της “Φοβεράς Προστασίας”

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Υπό Δημητρίου Π. Λυκούδη,*

Μάρτιος του 1997. Η πρώτη μου επίσκεψη στο Άγιον Όρος. Είχαμε προορισμό την ιερά Μονή του Βατοπεδίου αλλά ένεκα σφοδρής χιονόπτωσης αναγκαστήκαμε να κάνουμε κατά-χρηση της αγαστής φιλοξενίας των μοναχών και να εγκαταβιώσουμε , έστω για τις δύο πρώτες διανυκτερεύσεις διότι ο καιρός όλο και “θέριευε”, στο Κουτλουμούσι, δέκα λεπτά πεζοπορία από τις Καρυές. Ο χειμώνας στο Όρος είναι παράξενος, δριμύς, απρόσιτος. Έχει όμως μία απίστευτη και ανείπωτη “γοητεία” που καθιστά τους προσκυνητές προσιτούς σε καρδιακά και θερμά συναισθήματα, μεταμορφώνει και αλλοιώνει την περιβάλλουσα θερμοκρασία και ζεσταίνει τις καρδιές των ανθρώπων με τρόπο ανερμήνευτο και ανεξήγητο.

Ήξερε ο μακαριστός γέροντας Παΐσιος ότι ο Άθωνας μέσα στο χειμώνα δεν αστειεύεται όταν σημείωνε στα χαρτιά του καλογερικές εμπειρίες από την ασκητική ζωή του γέροντα Χατζη-Γιώργη: «Εάν καμμιά φορά κρυολογούσε ένας αδελφός, θέρμαινε λίγο τον φούρνο ο Γέροντας και όταν ταπεινωνόταν η θερμοκρασία, δοκίμαζε με το χέρι του, και τότε έμπαινε μέσα ο κρυολογημένος αδελφός και γινόταν καλά. Εάν πάλι τύχαινε να πάθη κάτι άλλο, τον έβαζε μπροστά στο προσκυνητάρι, και έκαναν ολονύκτια προσευχή. Παρακαλούσαν την Παναγία, και στο τέλος της Θείας Λειτουργίας έπαιρνε την Θεία Κοινωνία, αντί για φάρμακο, και γινόταν καλά. Εκτός εάν ήταν κανένα Γεροντάκι στα τελευταία του και υπέφερε, οπότε το έπαιρνε ο Χριστός κοντά Του, για να το ξεκουράση πιά αιώνια»[1]. Παρ' όλα αυτά, ο Άθωνας δεν αστειεύεται, ειδικά το Χειμώνα!

Έβλεπα το Άγιον Όρος από τον εξώστη της Ιεράς Μονής Κουτλουμουσίου για πρώτη φορά. Όλα κάτασπρα, χιονισμένα, οι ξυλόσομπες να διανθίζουν τον αέρα με νωπό αγιορείτικο καυσόξυλο, το μαγεριό να απελευθερώνει μυρουδιές ολούθε και οι μοναχοί βιαστικοί να περιφέρονται γύρω σου σκυθρωποί, αμίλητοι, τόσο όμως φιλόξενοι και καλοκάγαθοι, τόσο ανεξίκακοι και ανεπιτήδευτοι απέναντί σου. Και που να πεις για τις λιτανείες εδώ! «Στην Ιερά Μονή Κουτλουμουσίου γνωρίζει ιδιαίτερη λαμπρότητα η λιτανεία. Για μεγάλο και κυρίαρχο ίδρυμα πρόκειται και έτσι του πρέπει να συμπεριφερθεί. Έξω στα προπύλαια με μανδύα μας περιμένει ο Ηγούμενος με όλο το ιερατείο και την αδελφότητά του και αφού με θυμιατά, αρωματιστήρια και εισοδικά παραλάβουν την εικόνα, θα την λιτανεύσουν πρώτα γύρω απ' το Καθολικό, θα κάνουν και στάσεις με αιτήσεις και διαμνημονεύσεις προτού την εισοδεύσουν και την ενθρονίσουν στο κέντρο του για προσκύνημα απ' όλους τους και για την τέλεσι των καθιερωμένων...»[2].

Η ίδρυση της Ιεράς Μονής του Κουτλουμουσίου ανάγεται στον 11ο και 12ο αιώνα. Ως ιδρυτής της φέρεται να είναι κάποιος Τούρκος ευγενής Κουτλουμούς, ο οποίος αφού ασπάσθηκε τον Χριστιανισμό, ίδρυσε το μοναστήρι και έζησε ως μοναχός στον Άθωνα. Η μονή θα γνωρίσει αλλεπάλληλες λεηλασίες από Καταλανούς επιδρομείς, βαρβάρους, πειρατές αλλά και πυρκαγιές. Ιδιαίτερη μορφή ο Πατριάρχης Αλεξανδρείας Ματθαίος ο Γ', ο οποίος παραιτήθηκε από τον πατριαρχικό του θώκο και μόνασε στην ιερά μονή, παρέχοντας σημαντική βοήθεια στην ανακατασκευή των μισο-κατεστραμμένων πτερύγων της. Το δε καθολικό της, αρκετά ευρύχωρο και με πλούσιες τοιχογραφίες, είναι αφιερωμένο στην Αυγουστιάτικη πανήγυρη της Μεταμορφώσεως του Σωτήρος Χριστού. Σε ένα δε από τα παρεκκλήσιά του, φυλάσσεται η θαυματουργός ιερά εικόνα της "Φοβεράς Προστασίας". Εκεί η Κυρία Θεοτόκος στέκει αγέρωχη, με μοναδικά γλυκύτατη αρχοντική Παρουσία και προστατεύει τον απανταχού κόσμο έως περάτων της γης!

Στο Κουτλουμούσι αγκυροβολείς την αναφορά των επιθυμιών και των ονείρων σου, των προσδοκιών και των αναζητήσεών σου. Πρόσφορο έδαφος, δεκτικό, της "Φοβεράς Προστασίας" τόπος, καθίδρυμα καθάριο μοναστικό και πολυσέβαστο. Και η "Φοβερά Προστασία"! Δεν αντέχεις να προσμετρήσεις τους οφθαλμούς σου στην αγία εικόνα Της. Σε ελέγχει! Αντηχεί εντός μου εκείνο από το γεροντικό που λέγει ότι «υπήρχον μοναχοί κανδηλανάπται[...]εις τα Κοινόβια, οι οποίοι, κατά την ιεράν διακονίαν των, εδάκρυν ενώπιον των ιερών εικόνων»[3].

Χάζευα για ώρα στο γείσωμα της σκεπής του Καθολικού τις σχηματισμένες, αλήθεια παράξενες, χιονόλουστες κόγχες, τα παιχνίδια που ζωγραφίζει ο Χειμώνας σα βαλθεί να σφυροκοπήσει κτίρια και ψυχές. Εκεί, μέσα σε λίγα λεπτά, στην απλωταριά της Κουτλουμουσίου, πέρασε από εμπρός μου ολάκερη η ζωή μου, το χθες η εκπληρούμενη πρόρρηση της εκούσιας και αβίαστης μοναχικότητας μου, ωσάν θυμήθηκα αυτό το παλαιό των πατέρων, «ό,τι επιθυμείς βλέπεις γρηγορών και κινούμενος ή υπνώττων και κοιμώμενος». Την άλλη μέρα, μετά το πέρας της Θείας Λειτουργίας, κινήσαμε να πάρουμε τον ανήφορο για τις Καρυές. Δύσβατο το μονοπάτι από το χιόνι, ακόμα πιο δύσβατη η επιθυμία να απομακρυνθούμε από την ιερά μονή και το προσκυνητάρι της "Φοβεράς Προστασίας". Σε όλο το δρόμο δε βασανιζόμουν στη σκέψη της πρόρρησης, στην εκπληρούμενη άχρι καιρού και μηδέποτε αναβαλλόμενη! Κάπου εκεί όπου συνάψαμε εμπρός στο προσκυνητάρι Της, σε ένα σημείο της Κουτλουμουσίου, υπό την υγρή σκιά ενός χιονισμένου και παγωμένου γεισώματος...

Παραπομπές:

1. Παϊσίου Αγιορείτου, Ο Γέρων Χατζη-Γεώργης ο Αθωνίτης, 1809-1886, εκδ. Ιερού Ησυχαστηρίου "Ευαγγελιστής Ιωάννης ο Θεολόγος", Σουρωτή Θεσσαλονίκης 1996, σελ. 39.
2. Χρυσοστόμου (Επισκόπου Ροδοστόλου), Πρόσωπα και δρώμενα στον Άθωνα, Άγιον Όρος 2001, σελ. 67.
3. Κοτσώνη Ιωαννικίου (Αρχιμ) Αθωνικών Γεροντικών, εκδ. Ιερού Ησυχαστηρίου "Αγίου Γρηγορίου Παλαμά", Κουφάλια Θεσσαλονίκης 2004, σελ. 293.

* Θεολόγου – Φιλολόγου, Υπ. Δρος Παν/μίου Αθηνών

Πηγή: synodoiporia.blogspot.gr